

JELENTÉS

Hévíz város Önkormányzata közművelődési feladatellátásának szakfelügyeleti célvizsgálatáról

Az önkormányzat címe
Szakfelügyeleti vizsgálat ideje
Ügyiratszám
Szakfelügyelő

8380 Hévíz, Kossuth Lajos u. 1.
2010. április 15. – június 30.
OKM-5838/2010.
Kálmánné Bodó Edit

Régió
Megye
Kistérség

Nyugat-Dunántúl
Zala
Hévízi

TARTALOMJEGYZÉK

1. A 2005. évi szakfelüyeleti jelentés eredménye.....	3
1. 1 A javaslatok megvalósítása.....	4
1. 2. A javaslatok hatására bekövetkezett változások.....	5
2. A közművelődési feltételrendszer jogszabályok által meghatározott jelenlegi helyzete ...	6
3. Összegző megállapítások, javaslatok.....	9
Függelék.....	10
Dokumentum (felhasznált)	

BEVEZETÉS

A közművelődési szakfelügyelet feladata Hévíz város Önkormányzata közművelődési feladatellátásának célvizsgálata.

A vizsgálat jogszabályi alapjai:

- a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény 88. § i) pontja (továbbiakban: 1997. évi CXL. tv.);
- a helyi önkormányzatokról szóló 1990. évi LXV. törvény 97. §;
- a 23/2005. (VIII. 9.) NKÖM rendelet a közművelődési feladatellátás országos szakfelügyeletéről.

A vizsgálat célja: ellenőrizni a települési önkormányzat közművelődési feladatellátásáról szóló általános és részletes szakfelügyeleti vizsgálati jelentés javaslatainak megvalósítását, megállapítani a javaslatok hatására bekövetkezett változásokat, továbbá rögzíteni a település közművelődési feltételrendszerének jogszabályok által előírt állapotát a vizsgálat időpontjában.

1. A 2005. évi szakfelügyeleti jelentés eredménye

Hévíz település önkormányzata közművelődési feladatellátását a közművelődés országos szakfelügyelete 2005. évben általánosan és részletesen vizsgálta. A Közművelődési Főosztály – A központi állami szerveknek a helyi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatát és hatáskörét is szabályozó 1990. évi LXV. törvény 97. §-a alapján – a vizsgálati jelentést kiküldő levelében kezdeményezte, hogy a képviselő-testület tárgyalja meg az ellenőrzés tapasztalatait, és a hozott határozatról adjon tájékoztatást. Az önkormányzat kérhette, hogy az értékelő megbeszélésen a vizsgálatot végző szakértő/vezető szakfelügyelő személyesen vegyen részt.

A jelentés tárgyalása

A vizsgálatról szóló jelentést a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma 2005. augusztus 25-én juttatta el Hévíz város Önkormányzatához. Kezdeményezte, hogy a központi állami szervek a helyi önkormányzatokkal kapcsolatos feladatát és hatáskörét is szabályozó 1990. évi LXV. törvény 97. §-a alapján Hévíz város képviselő-testülete tárgyalja meg az ellenőrzés tapasztalatait és a hozott határozatról értesítse a NKÖM Közművelődési Főosztályát.

Hévíz város önkormányzata képviselő-testülete 2005. szeptember 27-ei nyilvános ülésen tárgyalta – 4342/2005. számú napirendjében – „A Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma részéről végzett vizsgálati jelentés a közművelődési feladatok ellátásáról” című előterjesztést. A bizottsági ülésekre és testületi ülésre meghívást kaptak az érintett intézmények vezetői.

A jelentés megismerésének módja

A jelentést tárgyalta az Oktatási, Egészségügyi- és Sportbizottság, a Pénzügyi és Ügyrendi Bizottság. Az Oktatási, Egészségügyi- és Sportbizottság 2005. szeptember 20-i ülésén, amelyen a 9 tagú bizottságból 7 fő volt jelen, az alábbiak szerint véleményezte a jelentést:

„A Bizottság egyhangúlag azon a véleményen volt, hogy a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által végzett vizsgálati jelentésben megfogalmazottakra határozottan oda kell figyelni, és a javaslatokban leírtakat a lehetőségünkhöz mértén végre kell hajtani.”

Az Oktatási-, Egészségügyi és Sportbizottság az alábbi határozat elfogadását javasolja:

- 1. Hévíz város Képviselő-testülete a Nemzeti Kulturális Örökség Minisztériuma által végzett vizsgálati jelentésben megfogalmazottakat tudomásul veszi, és elismeri, hogy a javaslatokban leírtakat a város lehetőségeihez mérten végre kell hajtani.*
- 2. Hévíz város képviselő-testülete felkéri a Művelődési-, Kulturális és Sportiroda vezetőjét és az Egységes Művelődési Intézmény vezetőjét, hogy az intézmény Szervezeti és Működési Szabályzatát készítse el és terjessze a képviselő-testület elé.*

*Felelős: Dr. Szántó Endre a Művelődési-, Kulturális és Sportiroda irodavezetője
Balázs Mária Éva Egységes Művelődési Intézmény intézményvezető*

Határidő: 2005. november 30.”

A fentieket az önkormányzat képviselő-testülete 179/2005. (IX. 27.) számú határozatával elfogadta. Az előterjesztést írásos formában történt.

A jelentés nyilvánossága

Az önkormányzat képviselő-testületi ülésein minden esetben jelen van a helyi és regionális sajtó képviselője, a helyi televízió élőben közvetíti az ülést. A város honlapján, a polgármesteri hivatal oldalán megtalálhatók a képviselő-testület rendeletei, határozatai.

A Közművelődési Főosztály tájékoztatása

A 2005. november 25-én kelt, 4342-2/2005. számú levelében az önkormányzat tájékoztatta a Közművelődési Főosztályt a jelentés megtárgyalásáról, és mellékelte ezzel kapcsolatos határozatát. Tájékoztatta továbbá a Főosztályt, hogy a jelentés javaslataira elindítja a művelődési intézmény átszervezését.

1. 1 A javaslatok megvalósítása

Az önkormányzat hosszú távú, stratégiai feladat-meghatározásában kapjon kiemelt szerepet a kulturális élet, a közművelődés és a turizmus.

A szakfelügyeleti javaslatot a képviselő-testület elfogadta. Elkészült „Hévíz Város **Településfejlesztési Konceptiója**”, amelyet az önkormányzat képviselő-testülete a 98/2007. (VII. 10.) számú határozatával fogadott el. A dokumentum prioritásként határozza meg a humán közszolgáltatást, amelynek része a **közművelődés fejlesztése**. A fejlesztési célok megvalósítása elindult.

A koncepcióban megfogalmazódik az is, hogy a **turizmus fejlesztése prioritás**, másrészt ennek érdekében a javasolt fontosabb fejlesztési területeknél megfogalmazza, hogy a kulturális programkínálatot bővíteni kell, a városi múzeumot látogatóbaráttá kell továbbfejleszteni.

- A közművelődési rendeletet szükségesnek tartjuk felülvizsgálni, megfeleltetni a lehetőségekkel és a kialakult formákkal. Szükségtelen olyan feladatokat előírni a közművelődési intézmény számára, amelyeket épületadottság és feltételrendszer hiányában teljesíteni nem tud.

A tárgykörben intézkedés nem történt. Az önkormányzat nem vizsgálta felül és nem harmonizálta a rendeletet a közművelődési feladatellátás napi gyakorlatával. Az intézmény épületadottsága nem változott, a feladatokat nem módosította rendeletében az önkormányzat.

- *A kultúra és közművelődés feladatrendszere az Oktatási-, Egészségügyi és Sportbizottság körébe tartozik. A bizottság elnevezése nem tartalmaz kulturális, közművelődési feladatokra utalást. A kultúra szerepe meghatározó a város életében, ezért célszerű az elnevezésben ezt megjeleníteni.*

Az önkormányzat a korábbi Oktatási, Egészségügyi- és Sportbizottság nevét a jelentés javaslata alapján megváltoztatta. Az új bizottsági elnevezésbe bekerült a művelődés szó, így jelenleg **Oktatási-, Művelődési, Egészségügyi és Szociális Bizottság** elnevezéssel működik. A változtatás nyomán követhető az önkormányzat képviselő-testülete 3/2007. (III. 01.) számú rendeletével megalkotott „Önkormányzat és szervei Szervezeti és Működési Szabályzatában.

- *Készítsenek az 1997. évi CXL. törvény 79. § alapján közművelődési megállapodást azon rendezvények megtartására, melyet a helyi közművelődési rendelet 8. § (3) bekezdése szerint nem a közművelődési feladatellátó szervez, de önkormányzati támogatásban részesül.*

A szakfelügyeleti javaslatot nem alkalmazták. Az önkormányzat a civil szervezetek, kulturális közösségek közművelődési célú támogatásait továbbra sem közművelődési megállapodás formájában biztosítja.

- *Kezdeményezzük az Egységes Művelődési Intézmény alapidokumentumainak felülvizsgálatát.*

A tárgykörben intézkedés történt. Az önkormányzat átszervezte a művelődési intézményt, az alapidokumentumokat a bekövetkezett változtatásoknak és a jogszabályok előírásainak megfelelően készítette és fogadtatta el (Alapító Okirat, Szervezeti és Működési Szabályzat).

1. 2. A javaslatok hatására bekövetkezett változások

A közművelődési szakfelügyeleti vizsgálatot követő 1-2 évben a település közművelődési feladatellátásában jelentős változások történtek.

A Közművelődési Főosztálya által 2005-ben végzett szakfelügyeleti vizsgálat által előírt teendőket részben elvégezték, az észrevételeket, megállapításokat az önkormányzat jó arányban hasznosította.

2. A közművelődési feltételrendszer jogszabályok által meghatározott jelenlegi helyzete

A település

A Nyugat-dunántúli régió egyik legismertebb **Zala megyei** települése Hévíz. A gyógyüdülőhelyen található Európa legnagyobb melegvízű gyógytava. E természeti adottságnak köszönhetően a város az ország egyik legjelentősebb idegenforgalmi központja. **A város lakossága** 2009-ben **4972 fő**, gyógy-idegenforgalma révén naponta, átlag 12 000 fő az itt tartózkodó vendégek száma.

A településen **közművelődési intézmény** működik. A közművelődés **személyi, műszaki-technikai és pénzügyi ellátottsága megfelelő, infrastrukturális ellátottsága csak részben felel meg** a helyi igényeknek, elvárásoknak.

Az önkormányzat

Az önkormányzat elfogadott **településfejlesztési koncepcióval** rendelkezik.

Az önkormányzat 43/2004. (XII. 15.) számú **rendelete** az Önkormányzat **közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról** címmel rendelkezik az önkormányzat közművelődési feladatellátásáról. **Megalkotása óta – bár azt 2005-ben a szakfelügyeleti vizsgálat is javasolta – aktualizálására, módosításra nem került sor.**

A 2006-ban történt intézményi összevonással módosították a közművelődési feladatellátó szervezetet. **Változott az önkormányzati intézmény neve, szervezeti és formai felállása, feladatmegosztása is.** A képviselő-testület intézkedéseiből következő változásokat a helyi rendelet nem tartalmazza, így a szakfelügyeleti célvizsgálat megállapítja, hogy a **hévízi közművelődési rendelet a feladatellátás szervezeti, jogi formáiról, funkcióiról nem rendelkezik megfelelően.**

Hévíz város Önkormányzata alapjogait gyakorló képviselő-testület 12 fő képviselőből áll. Öt állandó bizottsága közül a 9 tagú **Oktatási-, Művelődési, Egészségügyi és Szociális Bizottság** foglalkozik a közművelődési ügyekkel. A bizottság javaslatot tesz a közművelődési intézmény feladatainak meghatározására. Testületi ülésen, előterjesztés formájában legutóbb 2008-ban számolt be tevékenységéről az intézmény. 2009-ben és 2010-ben a művelődési központ a csak a Polgármesteri Hivatal illetékes szakosztályai számára készített beszámolót és programtervet. Az 1997. évi CXL. tv. 78. § (4) b) pontja rendelkezései szerint az önkormányzat feladata az éves munkaterv jóváhagyása is.

Hévíz város Önkormányzata Képviselő-testülete az 1/2009. (II.16.) számú rendelete a költségvetésről határozza meg a közművelődési feladatellátás pénzügyi kereteit.

Az önkormányzat 2009-ben 5 257 E Ft normatív állami támogatásban részesült, a teljes közművelődési feladatellátására 65 522 E Ft-ot fordított.

Hévíz város önkormányzata 2009-ben a 4/2204. (II. 20.) számú NKÖM rendelet alapján **közművelődési érdekeltségnövelő** támogatásra nyújtott be pályázatot technikai eszközfejlesztés céljára.

2007-ben Hévíz város és hat környező önkormányzat létrehozta a Hévízi Kistérség Önkormányzatainak Többcélú Társulását. **A Társulási Megállapodásban** a kistérségi feladatok között **helyet kaptak a közművelődési, közgyűjteményi feladatok is.** A társulás *összehangolja a települések éves kulturális programjait, a közművelődési intézmények tevékenységét, a kistérségben tervezett kulturális és egyéb nagyrendezvényeket, kiállításokat, fesztiválokat.* A Kistérségi Iroda **közművelődési referenst foglalkoztat** a feladatellátás érdekében.

Polgármesteri Hivatal

Hévíz város Önkormányzata szervezeti és működési szabályzata a hivatal fő feladatai közé sorolja az **„egyéb szórakoztatási és kulturális tevékenység szakfeladat”-ot.** A Szervezési és Jogi Osztály feladatai között szerepel a **„közművelődéssel és közgyűjteményi igazgatással kapcsolatos ügyek, intézmények fenntartói felügyeletével kapcsolatos ügyek”.**

A Szervezési és Jogi Osztály keretein belül **közoktatási és művelődési referens** látja el a közművelődési feladatellátás hivatali felügyeletét. A referens agrárvégzettségű, tanár, szakíró, akinek elfogadottsága, gyakorlata, kultúra iránti elkötelezettsége biztosítja, hogy **a hivatalon belül megfelelő a közművelődési szakterület szakmai képviselője.**

Közművelődési Intézmény

A város **közművelődési intézménye a Gróf I. Festetics György Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjteményt** (8380 Hévíz, Deák tér 1.). Az intézmény érvényes alapító okirata alapján (174/ 2009. (IX. 29.) Kt.) alapítója és fenntartója Hévíz Város Önkormányzata, irányító szerve a képviselő-testület. Jogi személyiséggel rendelkező, közszolgáltató intézmény, önállóan működő szerv. Költségvetési előirányzatai felett teljes jogkörrel rendelkezik. Működési területe Hévíz város közigazgatási területe.

Az intézmény alaptevékenységi szakágazata: 932900 Máshová nem sorolt egyéb szórakoztatás, szabadidős tevékenység. Alaptevékenysége: 921815 Művelődési Központok, házak tevékenysége.

Hévíz Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 137/2006. (XI. 5.) számú határozatával hagyta jóvá a Gróf I. Festetics György Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény **Szervezeti és Működési Szabályzatát.** A szervezeti működési szabályzat **jogszerűségét ellenőrizni kell** a 292/2009. (XII. 19.) Korm. rendelet 20. § előírásainak megfelelően.

Az 1/2000. (I. 14.), 12/2002. (IV. 13.) NKÖM rendeletek a közművelődési szakalkalmazottak továbbképzési lehetőségeit határozzák meg. Az intézmény **nem készítette el a 7 évre szóló továbbképzési tervet,** és az önkormányzat nem igényelte meg a továbbképzést szolgáló normatívát.

Az intézmény létszáma 13 főállású és 1 részfoglalkozású dolgozó. **Közművelődési szakember 6 fő, ebből 4 felsőfokú végzettséggel** rendelkezik, 2 fő középfokú végzettségű. A népművelő-történész-muzeológus végzettségű igazgató, az intézmény irányításán kívül a muzeális gyűjtemény, **az igazgatóhelyettes a művelődési terület szakmai vezetője.**

A Festetics György Művelődési Központ gazdasági feladatait Hévíz Város Önkormányzat Gazdasági, Műszaki Ellátó Szervezete (GAMESZ) látja el.

Az intézmény összbevétele 2009-ben 88 417 E Ft volt, ebből az önkormányzati támogatás 60 885 E Ft.

Az intézmény pályázati aktivitása elismert. 2009-ben sikeresen pályáztak, a Mozgóképi Alapítvány ART mozi pályázatán 4 226 E Ft-ot, az NKA pályázatán 300 E Ft-ot nyertek a reklámlehetőség bővítésére.

A Bornapok kistérségi rendezvényeire Cserszegtomaj, Sármellék, Rezi, Alsópáhok községek önkormányzataival közösen két sikeres pályázatot nyújtott be az intézmény. Az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium pályázatán 3 243 E Ft-ot, a Balaton Fejlesztési tanács pályázatán 3 146 E Ft-ot nyert.

Az intézmény gazdálkodása kiegyensúlyozott, likviditási problémái nincsenek. Az önkormányzat a feladat fontosságának megfelelően finanszírozza a tevékenységet.

A művelődési központ **szakszerű nyilvántartást vezet a tevékenységeiről, évente elkészíti a statisztikai adatszolgáltatását.**

2009-ben az intézmény összlátogatóinak száma 183 182 fő volt. A település fő profiljának megfelelően, a turisták és látogatók igényeinek kielégítésére, elsősorban a kiemelt nagyrendezvények szervezése jellemzi a tevékenységüket. A közösségi művelődés az épületadottságok miatt kevésbé van jelen az intézmény életében.

A helyi közművelődés egyéb résztvevői

Az **Állami Gyógyfürdő Kórház**, a város legnagyobb egészségügyi szolgáltató intézménye. Saját finanszírozású és szervezésű rendezvényeivel jelentős szerepet vállal a város kulturális életében. A rendezvények nagy része a kórház épületében lévő kultúrteremben zajlik, de a helyi lakosság számára is nyitottak. (műsoros estek, kiállítások) Az elmúlt négy évben a tó adottságait (tó színpad) kihasználva, a helyiek és a turisták részére is nyitott szabadtéri rendezvényeket, elsősorban zenei programokat (nyaranta 4-5 alkalommal) szerveznek. A **kórház közművelődési szakembert alkalmaz**, aki koordinációs kapcsolatot tart fenn a Festetics György Művelődési Központ munkatársaival.

A protestáns templomban évente 8-10 alkalommal kerül sor nyilvános orgonahangversenyre, a keszthelyi **evangélikus gyülekezet** szervezésében.

A 2007-ben megalakult **Hévízi kistérség** létrehozta Kistérségi Irodáját, ahol 2009. óta **közművelődési referens** is dolgozik. Az iroda önállóan is szervez rendezvényeket a városban (Egregyi Szüret, Adventi ünnepek) és minden esetben koordinál, egyeztet a művelődési központtal. Az iroda adja ki a **kistérség kulturális programajánlóját** és működteti saját honlapját.

Hévíz város **kulturális egyesületei** elsősorban művészeti csoportok, amelyek közreműködnek a Festetics György Művelődési Központ által szervezett kulturális eseményeken (színpadi produkciók, kiállítások, fellépések). Meghatározó a város életében a komoly hagyományokkal rendelkező **Musica Antiqua** reneszánsz zenei együttes és a **Tiszta Forrás Dalkör tevékenysége.**

3. Összegző megállapítások, javaslatok

A 2005. évi szakfelügyeleti vizsgálat által előírt teendőket részben elvégezték, a szakfelügyelet szakmai javaslatait részben hasznosították, a szakminisztérium által kiküldött szakértői jelentés a települési önkormányzat közművelődési feladatellátását segíteni tudta.

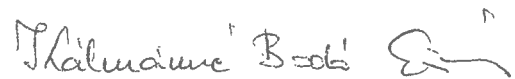
2010-ben a célvizsgálat időpontjában megállapítható, hogy a hévízi közművelődésben történt strukturális változások kimutatható fejlődést nem eredményeztek, az intézmény infrastrukturális ellátottságának problémája akuttá vált. **Az önkormányzat nem módosította a képviselő-testület 43/2004. számú rendeletét a közművelődési feladatellátásról.** Hévíz város közművelődési intézménystruktúrája megváltozott és a közművelődési rendeletnek ezt tükröznie kell, hogy szinkronban legyen a feladatellátás jelenlegi formájával, rendszerével.

A szervezeti és helyi tagoltság megnehezíti a kis létszámú szakalkalmazotti kör munkáját. A feladatok nagy száma és az elvárt színvonal indokoltá tenné a létszámbővítést.

A település **polgármestere folyamatos kapcsolatban áll az intézmény vezetésével, javaslataival, ötleteivel, tanácsaival segíti a rendezvények előkészítését.** A közművelődési feladat fontosságát jelzi, hogy **az önkormányzat megfelelő módon finanszírozza, biztosítja az intézményi működést.**

A Festetics György Művelődési Központ vezetőinek **el kell készítenie az intézmény továbbképzési tervét és biztosítania kell a közművelődési szakalkalmazottak 7 évenkénti kötelező továbbképzésen való részvételét. Felül kell vizsgálni az intézmény szervezeti és működési szabályzatát,** és az időközben megjelent jogi szabályozásoknak megfelelően kell azt módosítani.

2010. június 30.

Kálmánné Bodó Edit
Közművelődési szakértő
Engedélyszám: 9156/2008.

Függelék

Dokumentumok (felhasznált)

1. Hévíz Város Településfejlesztési koncepciója, a képviselő-testület 98/2007. (VII. 10.) számú határozatával elfogadva
2. 43/2004. (XII. 15.) rendelet az Önkormányzat közművelődési feladatairól, a helyi közművelődési tevékenység támogatásáról
3. 172/2000. (XII. 12.) számú képviselő-testületi határozattal jóváhagyott alapító okirat alapján, Hévíz Város Polgármesteri Hivatala Szervezeti és Működési Szabályzata
4. Hévíz város Önkormányzatának képviselő-testülete 56/2006. (III. 28.) számú határozata az Egységes Művelődési Intézmény és Muzeális Gyűjtemény működési feltételeinek felülvizsgálatáról
5. Hévíz Város Önkormányzat Képviselőtestülete a városi közművelődési feladatok ellátására 56/2006. (III. 28.) sz. határozatával elfogadott Festetics György Művelődési Központ Alapító Okirata
6. Hévíz város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Festetics György Művelődési Központ, Városi Könyvtár és Muzeális Gyűjtemény 137/2006. (IX. 5.) számú határozatával jóváhagyott Szervezeti és Működési Szabályzata
7. A Festetics György Művelődési Központ beszámolója a 2006-2007.évi tevékenységéről
8. A Festetics György 2009. évi programterve és beszámolója
9. Hévíz Város Önkormányzatának képviselő-testülete 1/229. (II. 16.) számú rendelete a 2009. évi költségvetésről
10. A Festetics György Művelődési Központ 2007-2007. évi beszámolója
11. A Festetics György Művelődési Központ 2009. évi beszámolója és munkaterve
12. A Festetics György Művelődési Központ 2009. évi közművelődési statisztikája
13. Hévíz város civil szervezetei 2009. évi listája
14. Hévízi Kistérség Társulási Megállapodása